

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI**

**PEDAGOGIK DASTURIY VOSITALAR
O‘QUV DASTURI**

Bilim sohasi: 100000 – Ta’lim
Ta’lim sohasi: 110000 – Ta’lim
Ta’lim yo‘nalishi: 60110600 – Matematika va informatika

Fan/modul kodi PEDV4804	O'quv yili 2026-2027	Semestr VIII	ECTS - Kreditlar 4	
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Pedagogik dasturiy vositalar	60	60	120

2.

I. Fanning mazmuni.

Fanning maqsadi: Pedagogik dasturiy vositalar kursining asosiy mazmuni talabalarni – kompyuter texnologiyalari yordamida o'quv jarayonini qisman yoki to'liq avtomatlashtirish uchun mo'ljallangan didaktik vosita hisoblanadi. Ular ta'lim jarayonini samaradorligini oshirishning istiqbolli shakllaridan biri hisoblanib, zamonaviy texnologiyalarning o'qitish vositasi sifatida ishlatiladi. O'quv fani bo'yicha aniq didaktik maqsadlarga erishishga yo'naltirilgan dasturiy mahsulot (dasturlar majmuasi), texnik va metodik ta'minot, qo'shimcha yordamchi vositalar o'rgatishga xizmat qiladi.

Pedagogik dasturiy vositalar fanining **vazifasi** - pedagogika sohasidagi bilimlari majmuasi (pedagogik dasturiy vositalar turlari, pedagogik dasturiy vositalar yaratish tamoyillari, pedagogik dasturiy vositalarda o'quv faoliyatni boshqarish, Elektron o'quv materiallarini yaratish texnologiyalari va boshqalar) vositalari bilan tanishish;

- pedagogik dasturiy vositalar yaratish tamoyillari va ularning turlarini tushunishini namoyish etadi;
- Elektron o'quv materiallarini yaratish texnologiyalarini qo'llay olishi;
- Himoyalanih dasturlari va ulardan foydalana olishni amalga oshirishni bilish.

II. Nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. Pedagogik dasturiy vositalar yaratishga qo'yiladigan talablar.

O'rgatuvchi dasturlar. Test dasturlari – egallangan bilim, malaka va ko'nikmalarni tekshirish yoki baholash.

2-mavzu. Pedagogik dasturiy vositalar yaratishda texnik va ergonomik talablar.

Pedagogik dasturiy vositalarni loyihalash. Pedagogik dasturiy vositalar tarkibi.

3-mavzu. Expert-o'rgatuvchi va avtomatlashtirilgan o'rgatuvchi dasturlar.

Intelektual axborotli izlash tizimlari. Hisoblash mantiqiy tizimlar. expert tizimlar.

4-mavzu. Pedagogik dasturiy vositalar yaratishda tamoillari

Texnik vositalar. Didaktik vositalar. Dasturiy vositalar.

5-mavzu. Pedagogik dasturiy vositalar bliklari va algoritmlarini ishlab chiqish.

Pedagogik dasturiy vositalar asosiy mezonlar. Boshqarish blogi. Baholash blogi.

6. mavzu. Elektron darslik va uning turlari.

Elektron darslik ta'rifi va tuzilmasi. Elektron darslik yaratuvchi dasturlar.

7. mavzu. Multimediali elektron darslik yaratish.

Multimediani ta'limda qo'llash. Multimedia vositalarini ta'limda qo'llashning asosiy muammolari va kamchiliklari. Elektron o'quv adabiyotlari yaratishda multimediani qo'llash.

8. mavzu. Web texnologiyalar asosida elektron o'quv adabiyotlari yaratish.

Matn muharrirlarida gipermatnlarni belgilash tili kodlarini kiritish orqali. Dasturlash tillari orqali. Vizual loyihalash dasturlari. Murakkab web-sahifalarni yaratish uchun maxsus dasturlar.

9. mavzu. Bilimni nazorat qiluvchi vositalar.

Hot Potatoes, iSpring dasturlari va uning imkoniyatlari. iSpring Suite ishlash prensipi. Mytest - test yaratish va o'tqazish dasturlari.

10. mavzu. Autoplay dasturi

Obyektlar va ularning funksiyalari. Elektron qo'llanmaning asosiy oynasi.

11. mavzu. Masofaviy ta'lim.

Masofadan o'qitish tizimlari. Masofaviy ta'lim olishning afzalliklari va kamchiliklari.

12. mavzu. Masofadan o'qitish dasturiy vositalari

Zoom dasturi. Google meeting tizimi.

13. mavzu. SMART sinflarda pedagogik dasturiy vositalar bilan ishlash

SMART ta'lim texnologiyasi. SMART Syne dasturiy ta'minoti

14. mavzu. Moodle tizimining interfaol imkoniyatlaridan foydalanib elektron o'quv materiallarni yaratish.

MOODLE tizimining asosiy xususiyatlari . MOODLE platformasining masofaviy ta'limni boshqarish imkoniyatlari va funksiyalari. MOODLE tizimidagi o'qitish modullari

15. Mavzu. Avtomatlashtirilgan o'rgatuvchi tizimlar. Ta'limni boshqarish tizimlari

Avtomatlashgan o'rgatuvchi tizimlar. Ta'limni raqamlashtirish. HIMES tizimi.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Moodle tizimida o'quv materiallarni joylashtirish
2. Moodle tizimida nazorat testlari yaratish va undan foydalanish
3. Moodle tizimining interfaol imkoniyatlarni hosil qilish
4. Flash texnologiyasida boshqaruvchi ob'ektlar yaratish.
5. Flash dasturida interfaol manbalar yaratish
6. Flash dasturida ob'yekt va jarayonlarni modellashtirish
7. Flash dasturida ob'yekt va jarayonlarni modellashtirish
8. iSpring dasturi imkoniyatlari bilan tanishish
9. iSpring dasturida manbalar yaratish
10. iSpring dasturida nazorat testlarini sozlash, nashr qilish va masofali ta'lim uchun o'quv kurslari ishlab chiqish.
11. iSpring dasturi yordamida taqdimot shaklida multimediali o'quv ilovalarini yaratish.
12. Online test dasturlari
13. Mytest dasturida test yaratish
14. Multimediyali elektron darslik yaratish
15. Multimediyali elektron darslik yaratish

V. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'limni baholash – bu talabalarning jamoaviy tartibda va yakka tartibda berilgan amaliy loyihalarni bajarishlari orqali amalga oshiriladi. Bunda har bir talabaga bitta jamoaviy loyiha va ikkita yakka tartibda bajariladigan loyiha beriladi. Talaba berilgan loyihaning maqsad va vazifalarini, mohiyatini tushungan holda qo'yilgan masalani o'rganib, izlanishlar olib boradi. Olingan natijalarni tahlil qilib, hulosalari bilan taqdimotlar tayyorlab himoya qiladi. Ishchi fan dasturida loyihalarning soni, mavzusi, mazmuni bajarish usullari va topshirish muddatlari to'liq ochib beriladi.

VI. Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Ijro qiluvchi dasturlar va ulardan foydalanish
2. Pedagogik dasturiy vositalarni loyihalashtirish
3. Amaliy dasturlarda pedagogik dasturiy vositalar yaratish
4. Web-muharrirlarda elektron qo'llanma yaratish
5. Qobiq dasturlarda elektron qo'llanma yaratish
6. Modellashtiruvchi dasturlarda pedagogik dasturiy vositalar
7. Namoyish qiluvchi dasturlarda pedagogik dasturiy vositalar

8. Elektron ma'lumotnoma va ularni yaratish
9. Elektron xrestomatiya va ularni yaratish
10. Elektron katalog va ularni yaratish
11. Virtual stendlar va ularni yaratish
12. Mahalliy intellektual o'qitish tizimlari
13. Xorijiy intellektual o'qitish tizimlari
14. Mahalliy ekspert-o'rgatuvchi tizimlar
15. Xorijiy ekspert-o'rgatuvchi tizimlar
16. Mahalliy avtomatlashtirilgan o'rgatuvchi tizimlar
17. Xorijiy avtomatlashtirilgan o'rgatuvchi tizimlar
18. Moodle tizimida o'quv materiallarni joylashtirish
19. Moodle tizimining interfaol imkoniyatlarni hosil qilish
20. Masofaviy kurslar yaratishda Moodle tizimidan foydalanish
21. Moodle tizimida topshiriqlar hosil qilish
22. Moodle tizimida nazorat testlari yaratish
23. Moodle tizimida anketa so'rov yaratish
24. Moodle tizimida ma'lumotlar bazasi yaratish
25. Moodle tizimida forum yaratish
26. Moodle tizimida seminar yaratish
27. Moodle tizimida chat yaratish
28. Moodle tizimida information qismi bilan ishlash
29. Moodle tizimida o'quv faoliyati monitoringini olib borish
30. Moodle tizimida o'qituvchi huquqlarini o'zgartirish

3.

VII. Ta'lim natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

pedagogika sohasidagi bilimlari majmuasi (pedagogik dasturiy vositalar turlari, pedagogik dasturiy vositalar yaratish tamoyillari, pedagogik dasturiy vositalarda o'quv faoliyatni boshqarish, Elektron o'quv materiallarini yaratish texnologiyalari va boshqalar) bilan tanishtirishdan iboratdir. Ushbu kurs talabalarni pedagogik dasturiy vositalar yaratish tamoyillari, o'quv faoliyatni boshqarishda pedagogik dasturiy vositalardan foydalanish, kasbiy faoliyatga oid elektron o'quv materiallarini yaratish texnologiyalar *to'g'risida tasavvurga ega bo'lishi;*

pedagogik dasturiy vositalar bilan ishlash, pedagogik-dasturiy vositalar yaratish, avtomatlashgan o'rgatuvchi tizimlarda ishlash, Flash texnologiyasi va undan pedagogik dasturiy vositalarni yaratishda foydalanish, elektron o'quv materiallarini yaratish dasturlarida ishlash, zamonaviy dasturlash tillari asosida elektron o'quv materiallarini yaratish *bilishi va ulardan foydalana olishi;*

namoyish etuvchi, nazorat qiluvchi, o'rgatuvchi dasturlar, dasturiy vositalarning didaktik imkoniyatlari, ekspert-o'rgatuvchi tizimlar, avtomatlashtirilgan o'rgatuvchi tizimlar, o'quvchilarning psixofiziologik hususiyatlarini vakompyuterning texnik imkoniyatlarini hisobga olish, pedagogik dasturiy vositalarda o'quv faoliyatni boshqarish. pedagogik dasturiy vositalarni yaratishning texnik vositalari, elektron darslik, elektron o'quv qo'llanmasi, elektron ma'lumotnoma, elektron xrestomatiya, elektron katalog, elektron o'quv materiallarini yaratish dasturlarida ishlash *ko'nikmalariga ega bo'lishi lozim.*

4. **VIII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:**

- ma'ruzalar;
- interfaol keys-stadilar;
- seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar);
- guruhlarda ishlash;
- taqdimotlarni qilish;
- individual loyihalar;
- jamoa bo'lib ishlash va hioya qilish uchun loyihalar

5. **IX. Kreditlarni olish uchun talablar:**

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar va tushunchalar haqida mustaqil mushohada yuritish, joriy va oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha variantlar asosida yozma topshiriqlarni bajarishi zarur.

6. **X. Asosiy adabiyotlar**

1. Tursunov S. Jo'rayev V. Pedagogik dasturiy vositalar. "Lesson press" 2022 y.
2. Mamarajabov M., Adinayev Sh., Razzakov R. Kompyuter ta'minoti. Toshkent – 2017
3. Aripov M., Begalov B. Axborot texnologiyalari. "Noshir" nashriyoti, 2009 y.
4. Yusupov, A. "Pedagogik dasturiy vositalar fanidan amaliy mashg'ulotlar to'g'risida qo'llanma." - Toshkent, 2020.
5. Abdullayeva, S. "Pedagogik dasturiy vositalar va ularning amaliyotda qo'llanilishi." - Toshkent, 2021.

XI. Qo'shimcha adabiyotlar

1. Қосимов С.С. Ахборот технологиялари. Ўқув қўлланма. «Алоқачи» нашриёти, 2006 й
2. Фуломов С.С ва бошқалар. Ахборот тизимлари ва технологиялари. «Шарк» нашриёти, 2000 й.
3. Андрей Сухов. Microsoft Word 2016. Практическое руководство. Москва 2016
4. Л. Н. Титова, Е. П. Жилко, Э. И. Дямина, Р. Р. Рамазанова. Мультимедийные технологии. Социальные сервисы в образовании : практикум. Москва 2020 .
5. Alimova, N. "Pedagogik dasturiy vositalar asosida tadbirlarni tayyorlash metodikasi." - Toshkent, 2020.

6. Axborot manbalari

- <http://www.edu.uz>—O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi sayti.
- <http://www.uzedu.uz> – O‘zbekiston Respublikasi Xalq ta’limi vazirligi sayti.
- <http://www.gov.uz>— O‘zbekiston Respublikasi xukumati portali.
- www.pedagog.uz
- www.cspi.uz
- www.edu.uz
- www.natlib.uz (A.Navoiy nomidagi O‘z.MK)
- www.ziyonet.uz - Ziyonet axborot-ta’lim resurslari portali

7. **Chirchiq davlat pedagogika universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2023 yil “ _____ ” _____ dagi qarori bilan tasdiqlangan**

8. **Fan/modul uchun ma’sul:**
Sh.Sh.Allamova CHDPU, “Informatika va axborot texnologiyalari” kafedrasida katta o‘qituvchisi

9. **Taqrizchilar:**
S.N.Tursunov - TDPU “Informatika va o‘ni o‘qitish metodikasi” kafedrasida mudiri
M.U.Maxkamova - CHDPU “Informatika o‘qitish metodikasi” kafedrasida v.v.b. dotsenti